854/10

Den 28. marts 2011 blev i sag nr. 77.525:

xxxxxx xxxxxx
xx xxxxx xxxx xxxxxx
xxxxxxxxxxxxx x
xxxx xxxxx

mod

Storstrøms Forsikring G/S
Lohmannsvej 8
4780 Stege

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstagerne, der i tilknytning til en bygningsforsikring har retshjælpsforsikring i Storstrøms Forsikring G/S, klager ved deres advokat over, at selskabet har afvist at yde retshjælpsdækning til en nu afsluttet voldgiftssag.

Selskabet har ved sin advokat afvist at yde retshjælpsdækning med henvisning til, at sagen kunne have været behandlet ved Ankenævnet for Forsikring, og at klagerne ikke har haft rimelig grund til at føre proces.

Klagernes advokat har i klageskrivelse af 23/12 2009 til nævnet redegjort for sagen således:

"**Sagsfremstilling**
Mine klienter … og … (herefter forsikringstagerne) tegnede pr. 1. januar 2003 bygningsbrandforsikring hos Storstrøms Forsikring G/S (herefter selskabet).

Forsikringstagernes ejendom, der er en nedlagt landbrugsejendom, brændte i foråret 2008 og i den forbindelse opstod der uenighed om erstatningsfastsættelsen. Af referatet af selskabets møde med forsikringstagerne af 9. april 2008 (bilag …) fremgår, at der er uenighed mellem parterne om erstatningen. Endvidere fremgår det, af [rådgiver for skadelidtes] brev af 10. juni 2008 (bilag …) til selskabet, at forsikringstagerne finder selskabets erstatningstilbud uacceptabelt, hvorfor tilbuddet afvises.

Ved brev af 18. juni 2008 (bilag …) fastholdt selskabet erstatningstilbuddet og henviste i øvrigt til forsikringsbetingelsernes pkt. 18.10 og pkt. 19.10.

Ved mine breve af henholdsvis 17. juli 2008 (bilag …) og 25. september 2008 (bilag …) blev det angivet, at forsikringstagerne ønskede sagen afgjort ved voldgift. Sagen indbragtes herefter for en ad hoc voldgift, der afsagde kendelse den 6. maj 2009 (bilag …). Som det fremgår af kendelsen giver voldgiftsretten selskabet medhold. Efter kendelsen fulgte diverse korrespondance mellem parterne.

Ved brev af 13. august 2009 (bilag …) anmodede jeg selskabet bekræfte, at forsikringstagernes omkostninger ved voldgiftssagen var dækket under retshjælpsforsikringen. I mit brev af 5. oktober 2009 (bilag …) vedlagde jeg faktura til dækning under retshjælpsforsikringen, da selskabet endnu ikke havde kommenteret min anmodning om retshjælp.

Ved brev af 20. oktober 2009 (bilag …) afviste selskabet at yde retshjælpsdækning med henvisning til, at der ikke efter selskabet opfattelse var fremkommet konkrete og relevante indsigelser i forhold til selve erstatningsberegningen, at sagen skulle have været indbragt for Ankenævnet for Forsikring i første omgang og ikke voldgiftsretten, og at forsikringstagerne ikke har haft rimelig grund til at føre sagen for voldgiftsretten.

Det er denne afgørelse, der indbringes for Ankenævnet for Forsikring.

Forsikringstagernes stillingtagen

Af forsikringsbetingelserne (bilag …) fremgår bl.a. følgende:

Pkt. 18.1: 'For bygningsbrandforsikringen gælder, at såvel forsikringstageren som Storstrøms Forsikring G/S er berettiget til at forlange skaden opgjort ved voldgift'.

Pkt. 19.10: 'Er der opstået uoverensstemmelse mellem forsikrede og Storstrøms Forsikring G/S, og fører en fornyet henvendelse til selskabet ikke til et tilfredsstillende resultat, kan forsikrede klage til Ankenævnet for Forsikring'.

Ad selve anmeldelsen

Som det fremgår af selskabets brev af 20. oktober 2009, er det selskabets opfattelse, at der ikke ses at være fremkommet konkrete og relevante indsigelser i forbindelse med erstatningsberegningen. Dette er ikke korrekt, og det må have stået klart for selskabet, at forsikringstagerne ikke var enige i selskabets måde at opgøre erstatningen på.

Det fremgår tydeligt af referatet af selskabets møde med forsikringstagerne den 9. april 2008, at forsikringstagerne udtrykte utilfredshed med størrelsen af de beregnede beløb, og at forsikringstagerne ikke var enige i selskabets måde at opgøre erstatningen på, og at man ville forholde sig kritisk og konstruktivt hertil og vende tilbage. Det fremgår igen med tydelighed af [rådgiver for skadelidtes] brev af 10. juni 2008 til selskabet, at forsikringstagerne finder selskabets erstatningstilbud uacceptabelt, hvorfor tilbuddet afvises. Endvidere er der i dette brev angivet og uddybet baggrunden for, hvorfor forsikringstagerne ikke kan acceptere erstatningsberegningen. Herudover følger det af mine breve af henholdsvis 17. juli 2008 og 25. september 2008, at forsikringstagerne ønsker sagen afgjort ved voldgift, idet det efterhånden står klart for forsikringstagerne - især efter selskabets brev af 18. juni 2008 - at parterne ikke kan blive enige.

Ad Voldgiftsbestemmelsen ctr. Ankenævnet for Forsikring

Det er korrekt, at det fremgår af forsikringsbetingelserne for bygningsbrandforsikring, at såfremt der opstår uoverensstemmelser mellem forsikringstagerne og selskabet, kan forsikringstagerne klage til Ankenævnet - altså en mulighed men ikke noget krav for forsikringstagerne. Det fremgår imidlertid af forsikringsbetingelserne, at såvel forsikringstagerne som selskabet er berettiget til at forlange skaden opgjort ved voldgift. Voldgiftsklausulen må derfor ses som en art 'lex specialis' bestemmelse frem for 'lex generalis' bestemmelsen om muligheden for at indbringe sagen for Ankenævnet, hvorved fremhæves, at det netop er selve erstatningsopgørelsen og ikke juridiske spørgsmål, der skal/kan indbringes for voldgift.

I den forbindelse bemærkes det, at selskabets argumentation vil indebære, at muligheden for voldgift reelt er illusorisk, og dermed ikke reelt er til rådighed for forsikringstagerne. Selskabet bør følgelig tage konsekvensen heraf og helt fjerne bestemmelsen, hvis dette er tilfældet. Med henvisning til selskabets brev af 18. juni 2008 til forsikringstagerne er der ingen tvivl om, at forsikringstagerne kan påberåbe sig muligheden for at indbringe sagen direkte for voldgiftsretten og dermed ikke skal gå en omvej via Ankenævnet.

Ad selve rimelighedsbedømmelsen

Spørgsmålet om, hvorvidt sagen er omfattet af retshjælpsforsikringen, skal afgøres på baggrund af de oplysninger, der forelå inden voldgiftssagens anlæg. Der skal således foretages en 'retrospektiv vurdering' på det tidspunkt, hvor begæringen om retshjælp fremsættes, jf. tillige FAL § 21, stk. 6.

Afgørelsen om at afvise retshjælpsdækning med henvisning til, at voldgiftsrettens kendelse af 6. maj 2009 giver selskabet medhold og dermed er til forsikringstagernes ugunst, er derfor urigtig. Vurderingen af rimelighed skal foretages på det grundlag, som forelå på det tidspunkt, hvor forsikringstagerne fremsatte begæring om voldgift.

En sådan vurdering har selskabet ikke foretaget.

Det bemærkes endvidere, at der er tale om en dækningsundtagelse, hvorfor det er selskabet, der har bevisbyrden for, at omkostningerne ved sagen ikke er afholdt med rimelighed.

Da forsikringstagernes voldgiftssag i øvrigt er ført mod selskabet selv, må og bør selskabet være tilbageholdende i sin rimelighedsvurdering. Der skal være tale om en åbenbar tvivl om sagens rimelighed, før retshjælpsdækning kan afslås. En sådan åbenbar tvivl foreligger ikke i denne sag, hvorfor selskabet er forpligtet til at meddele forsikringstagerne tilsagn om retshjælpsdækning, jf. retshjælpsbetingelsernes § 2, stk. 3 og § 5, stk. 1."

Selskabet har over for nævnet fastholdt sin afgørelse. Til støtte herfor har selskabets advokat i skrivelse af 7/1 2010 til nævnet henvist til sagens bilag, herunder sin egen skrivelse af 7/12 2009 til klagernes advokat. Af sidstnævnte skrivelse fremgår:

"Der er for så vidt enighed om, at forsikringsbetingelserne for bygningsbrandforsikring ikke specifikt foreskriver, at uoverensstemmelser skal behandles med voldgift eller ved klage til Ankenævnet for Forsikring.

Et eventuelt tilsagn om retshjælpsforsikringsdækning er imidlertid betinget af, at forskrifterne i forsikringsbetingelserne for retshjælpsforsikring er opfyldt.

Ifølge forsikringsbetingelserne for retshjælpsforsikring § 5 pkt. 5 dækker retshjælpsforsikring ikke '*omkostninger ved tvister, der kunne have været behandlet ved klagenævn, feks. forbrugerklagenævnet eller andet godkendt klagenævn, medmindre andet er aftalt med selskabet, eller det er åbenbart, at sagen på grund af sin karakter 'ville være blevet henvist til domstolene'.*

Forsikringsbetingelserne for retshjælpsforsikring § 7 har følgende ordlyd: '*Kan tvisten behandles ved et klagenævn, f.eks. forbrugerklagenævnet eller andet godkendt klagenævn, er sikrede forpligtet til først at benytte denne mulighed, se § 5 stk. 5. Omkostninger ved en sådan klagenævnsbehandling er ikke dækket'.*

[Klager] er i øvrigt i Storstrøms Forsikrings skrivelse af 18. juni 2008 udtrykkeligt informeret om muligheden for ankenævnsbehandling.

Ifølge forsikringsbetingelserne for retshjælpsforsikring § 12 skal anmeldelse om retshjælpsforsikringsdækning ske snarest - d.v.s. forudsætningsvis inden sagen fortsættes med civilt søgsmål/voldgift.

Havde [klager] på daværende tidspunkt ansøgt om retshjælpsforsikringsdækning ville Storstrøms Forsikring selvsagt have henvist til forsikringsbetingelserne for retshjælpsforsikring § 5 pkt. 5 og § 7.

Vedrørende den nu fremkomne 'efteranmeldelse' henvises til forsikringsaftalelovens § 21.

F.s.v. angår rimelighedsvurderingen må det fastholdes, at der ikke inden sagens fortsættelse ved voldgift er fremkommet konkrete specificerede og dokumenterede indsigelser, der eventuelt kunne underbygge/sandsynliggøre, at Storstrøms Forsikrings oprindelige erstatningsfastsættelse var for lav.

Udover at '*udtrykke utilfredshed*' samt tilkendegive at man finder '*selskabets erstatningskrav uacceptabelt*' var påstanden om forhøjelse af brandskadeerstatning således på ingen måde underbygget.

Den tidligere fremkomne henvisning til rimelighedsbestemmelserne i forsikringsbetingelserne for retshjælpsforsikring § 2 pkt. 3 og § 5 pkt. 1 må således tillige fastholdes.

Sammenfattende kan retshjælpsforsikringsdækning desværre fortsat ikke tilsiges."

Nævnet har fået forelagt de bilag, som parterne har fremlagt.

Af retshjælpsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**§ 2. Hvilke tvister er dækket af retshjælpsforsikringen?**

1. Forsikringen dækker tvister, som er opstået i privatlivet, og som efter deres art vil kunne behandles af en domstol efter retsplejelovens regler om civile sager. Forsikringen dækker også tvister af denne art, som efter parternes aftale i stedet behandles ved voldgift.

…

3. Selskabet skal - på det foreliggende grundlag - afgive udtalelse om, hvorvidt tvisten er dækket af forsikringen eller ikke. Selskabet har både ret og pligt til at give udtryk for tvivl om sagens rimelighed. Dækningstilsagn er begrænset til omkostninger, der står i et rimeligt forhold til sagens genstand.

…

§ 5. Hvilke omkostninger er ikke dækket af retshjælpsforsikringen?

1. Omkostninger, som ikke er afholdt med rimelig grund, f.eks. fordi sikrede ikke skønnes at have rimelig grund til at føre sagen, eller fordi disse ikke står i rimeligt forhold til sagens genstand.

…

5. Omkostninger ved tvister, der kunne have været behandlet ved et klagenævn, f.eks. Forbrugerklagenævnet eller andet godkendt klagenævn, medmindre andet er aftalt med selskabet, eller det er åbenbart, at sagen på grund af sin karakter ville være blevet henvist til domstolene.

…

§ 7. Klagenævn

Kan tvisten behandles ved et klagenævn, f.eks. Forbrugerklagenævnet eller andet godkendt klagenævn, er sikrede forpligtet til først at benytte denne mulighed, se § 5, stk. 5. Omkostninger ved sådan klagenævnsbehandling er ikke dækket."

Nævnet udtaler:

Nævnet finder efter sin gennemgang af sagen, at voldgiftsagen ikke er ført med rimelig grund, jf. herved forsikringsbetingelsernes § 5, nr. 1. Nævnet kan derfor ikke kritisere, at selskabet har afvist at yde klagerne retshjælpsdækning.

Derfor

b e s t e m m e s :

Klagerne får ikke medhold.

Poul Sørensen